

26 ביולי 2023

לכבוד
מר ישראל אוזן
מנכ"ל משרד העבודה
באמצעות המייל

שלום רב,

הנדון: הצעת המקפצה להשקעה ממשלתית בשדרוג מיומנויות לעבודה – בקשה לפגישה

1. ראשית לכול, ברצוננו לברך אותך לרגל מינויך לתפקיד מנכ"ל המשרד ומאחלים לך הצלחה ועשייה פורייה לטובת הציבור בישראל.
2. **אנו פונים אליך בשם 50 ארגונים עסקיים וחברתיים, השותפים ב"המקפצה – המטה להשקעה במקצועות המחר", בבקשה לפגישה איתך בה יציגו הארגונים את הצורך האדיר ברפורמה במדיניות התעסוקה לאור האתגרים המשמעותיים לכלכלה ולחברה בישראל. בשלוש השנים האחרונות פועלת השותפות (רשימת השותפים מטה) לקדם השקעה ממשלתית בפיתוח מיומנויות לעולם העבודה החדש. הדברים דחופים וחשובים במיוחד לאור ההקפאה במתן הכשרות מקצועיות מתחילת השנה.**
3. כידוע, מיליוני ישראלים מצויים כיום במצוקה עקב עלויות המחיה הגבוהות. בראייתנו, התמודדות עם יוקר המחיה מחייבת התייחסות הן לעלויות המאמירות של המוצרים והשירותים, והן לדרכים להגדלת ההכנסה של מאות אלפי ישראלים. המפתח לכך הוא שיפור כישוריהם המקצועיים. הכלכלה הישראלית, בכל הענפים, משוועת לעובדים בעלי מיומנויות גבוהות, לא רק מהאקדמיה, ומבטיחה שכר נאה. אך לשם כך יש צורך בהשכלה על-תיכונית מקצועית.
4. כיום כ-90% מההשקעה של המדינה בלימודים אחרי גיל 18 היא בלימודים אקדמיים, אף שלמוסדות להשכלה גבוהה מגיעה פחות ממחצית מהאוכלוסייה. מחצית מהציבור נותר מאחור, כיוון שסיוע מהמדינה לרכישת מקצוע מחוץ לאקדמיה - כמעט ואינו בנמצא.
5. **הזנחה בת עשרות השנים של מי שאינם הולכים לאקדמיה באה לידי ביטוי לא רק בתקציבים הדלים לסבסוד קורסי הכשרה מקצועית, אלא גם בצורה שבה מדיניות התעסוקה מנוהלת ובחסמים שונים המונעים מערך הכשרה איכותי ומקצועי, להלן מספר דוגמאות:**
 - 5.1. בישראל אין מערך תעסוקה לאומי עם מדיניות מסודרת, ואין חלוקת אחריות ומשאבים ברורה בין הגופים השונים העוסקים בקידום תעסוקתי.
 - 5.2. כיום ניתן תקצוב זעיר לסבסוד הכשרות מקצועיות בהשוואה לסבסוד לימודים באקדמיה - 260 מיליון ש"ח לשנה לסבסוד לימודים על תיכוניים מקצועיים לעומת 6.4 מיליארד ש"ח לשנה לסבסוד לימודים על תיכוניים אקדמיים.
 - 5.3. אין תוכנית לאומית לפיתוח מיומנויות עובדים, ואין הקצאת משאבים מתקציב משולב, על פי קריטריונים אחידים. המדיניות הנוכחית אינה מביאה בחשבון בצורה מספקת את השינויים המואצים והדינמיים הגוברת של שוק העבודה.
 - 5.4. ההכשרות המקצועיות שקיימות אינן תמיד מעודכנות וחלק גדול מהן נעשה ללא שותפות של מעסיקים. המעסיקים ביחד עם מוסדות ההכשרה מביאים ידע, הבנה ויכולות שהממשלה אינה

צריכה או יכולה לשכפל אותם, במיוחד לא בשוק העבודה המשתנה והמורכב בו אנחנו פועלים כיום. בהתאם לכך, יש לתת למעסיקים ולמוסדות ההכשרה את החופש להוביל את הגדרת הצרכים ועיצוב ההכשרות והתכניות הנדרשות לשדרוג ההון האנושי. אין שום סיבה שהמדינה תפעל כמתחרה או כגורם בקרה על המעסיקים בהיבטים אלו.

5.5. ישנן דרישות בירוקרטיות רבות שמונעות ביצוע הכשרות איכותיות. רוב התהליכים והדרישות הבירוקרטיות מאטים ומסרבלים את העבודה כיום, והופכים את השירותים הממשלתיים לבלתי נגישים עבור המעסיקים והעובדים הזקוקים להם יותר מכל.

6. הארגונים החברתיים, המעסיקים ואנשי המקצוע החברים ב"המקפצה" פיתחו יחד תוכנית פעולה קונקרטית, שתאפשר לתת מענה לחצי "השקוף" של האוכלוסייה ולקדם את הכלכלה לרווחת כולם. נקודת המוצא שלנו היא העקרון שפיתוח מיומנויות לתעסוקה צריך להעשות בשותפות אמיתית דו-צדדית עם השטח, כאשר היוזמה וההובלה צריכים להגיע מהמעסיקים ומוסדות ההכשרה.

7. בחזונו, הממשלה תאפשר, תסייע ותשקיע כדי להבטיח את מימוש פוטנציאל ההון האנושי בישראל: היא תציב קריטריונים רחבים, ברורים ופשוטים להכשרות המשרתות את האינטרס הציבורי, תגדיר מדדים ויעדים לתשואה יחסית לעלות ההכשרות, ותתמוך בהן בהתאם. הממשלה תשקיע במיוחד במדידה ובהערכה בדיעבד בכדי להבטיח שההכשרות משיגות את יעדיהן בטווח הארוך.

8. ההצעות שפיתחנו כוללות מודלים מפורטים למסלולי הכשרה בשילוב עם מעסיקים, שיבטיחו מתן כישורים נחוצים ורלוונטיים לעובדים ולמבקשי עבודה הזקוקים לכך. המודלים שפיתחנו ייצרו מערכת תעסוקה ממשלתית גמישה ודינמית, המסוגלת להתאים עצמה במהירות וביעילות לשינויים בשוק העבודה. היא תאפשר הן הכשרה למקצועות חדשים והן הסבה או התאמה של כישורי עובדים קיימים לפי צרכי השוק המשתנה.

9. הצעותינו כוללות מנגנונים למדידה ובקרה מזויקות אחר תוצאות ההכשרות, שיבטיחו כי התשואה שסיפקו בטווח הבינוני והארוך למשתתפים בהכשרות ולמשק כולו תהיה גבוהה במידה משמעותית מההשקעה הממשלתית בהן.

10. נשמח להציג בפניך בפירוט את ההצעות שגיבשנו, בדגש על המנגנונים שיבטיחו את היעילות והרלוונטיות של ההכשרות לאורך זמן.

11. נודה לתשובתך בהקדם האפשרי.

בתודה מראש בשם שותפות "המקפצה",

יקותיאל משי
מנהל קידום מדיניות – עמותת 121

טלי ניר
מנכ"לית עמותת 121

המקפצה

המטה להשקעה במקצועות המחר

עדת היגוי

שותפים

